

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 315759

Año (Leto) VIII (3) No. (Štev.) 18
BUENOS AIRES,
4. MAJA (MAYO)

1950 - Año del Libertador General San Martín - 1950

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

PET LET

Doba petih let našega življenja v resnici mnogo pomeni: postarša se, telesno in umsko dozoriš, pozabiš trpljenje in žalost, uspeš v svojih načrtih, ali pa propadeš, če si bil nepreviden.

Za nas, svobodne Slovence, je bilo minulo petletje še posebno važno. Bilo je petletje, ko nas je zadela kot narod in kot posameznike največja katastrofa, ki mora človeka v tvarnem pogledu zadeti: izgubili smo vse: svojo domovino, svoje imetje, svoje najdražje v družini in med prijatelji, svoje dobro ime. Postali smo vandrovc, ki nas je vsakdo s sumom sprejemal in se nas nervozno otresal. Nadlega za mogočnike tega sveta, pesek med kolesjem stroja, ki bi se rad nemoteno vrtel. Hrepeneče smo čakali trenutka, ko nam bo dano, da nehamo biti nadležne številke in postanemo zopet ljudje. Kar pet let je minilo, preden smo to dosegli.

Ob koncu prve petletke našega življenja izven domovine je prav, da za trenutek postanemo. Ne zato, da bi obnovljali stare rane in oživljali prestano trpljenje, ampak, da ob zaključku te trde dobe ugotovimo naš položaj in premislimo, kako nam je ravnati v letih, ki nas čakajo, da nam bo šlo prav v našo osebno in splošno narodovo korist.

Kakšno je naše današnje stanje?

Dobili smo zopet domovino in dom. Vemo, da nam matere in domovine ne more nihče nadomestiti, pa vendar dobili smo na tem svetu prostor, kjer že nismo nikomur v nadlego in kjer lahko živimo in delamo v veliko ugodnejših razmerah, kakor naši bratje v trepeti domovini. Lačni nismo, naše zdravje je v ključu prestanemu trpljenju zadovoljivo, oblečeni smo dobro, celo začetne stanovanjske zapreke, ki so se nam zdele skrajša nepremagljive, se polagoma urejajo. Danes, po letu, dveh, življenja v novem svetu že ta ali oni lahko s ponosom reče: Živim v svoji hišici, čeprav skromni, jem zelenjavo s svojega vrta in moji otroci ne delajo nadleže sosedom; igrajo se na svojem. Koliko jih je doma, v Sloveniji, ki bi si mogli v teh letih postaviti iz nič z zasluženim lastnih rok, svoj lastni dom?

Naravno je, da ima vsaka dežela, kjer žive naši ljudje, svoje posebnosti. Drugače živi naš brat v Venezueli ali Braziliji, drugače v Kanadi ali Avstraliji, različne so prilike v USA in one v Argentini. Posebne probleme imamo mi, ki smo odšli čez morja, drugačne oni, ki so ostali v demokratični polovici Evrope. Brez ozira na to, kam so naši ljudje prišli, je bil začetek grenek in težak. Samo vsak posameznik bi lahko razodel, kaj je v tistih trenutkih čutilo njegovo srce in kolikokrat so misli poletale tja v Slovenijo na rojstni dom in grunt, v urad, v delavnico in k strojem, kjer smo vsak po svoje gradili srečo lastne družine in naroda.

Danes ne more nihče z gotovostjo prerokovati, kaj nam bo prinesla bodočnost. Eno je gotovo: človeštvo ne more mirnim potom iz zagate, v katero je zašlo. Veliko govore državniki o miru, a miru ni in nobenega znaka, da bi do resničnega miru tudi prišlo. Trezen opazovalec lahko ugotovi, da se ves svet formira v dva tabora, marksističnega in temu nasprotnega in da bo prej ali slej prišlo med njima do obračuna. Takrat bo hudo, huje kot je bilo kdajkoli poprej. Za te težke dni moramo biti Slovenci pripravljeni. Ne bomo odločilno vplivali na razvoj dogodkov, ker nas je pre-

malo. Vendar vedimo, da mnogokrat odloča več kvaliteta kot število.

To kvaliteto moramo mi, svobodni Slovenci, ohraniti in jo še povečati. Svoboda, ki jo uživamo, nam nalaga nove dolžnosti. Kar mislimo, govorimo in delamo, delamo v imenu vseh Slovencev. Oči vseh so uprte v nas. Ne marajmo omenjati tu naše dolžnosti, da ohranimo svoj moralno kvaliteto in jo še povečamo in utrdimo. To nam vključno nevarnostim ne bo težko, saj imamo dovolj sredstev, da se v tem smislu izpopolnjujemo. Naš kulturni razvoj mora biti naša skupna dolžnost. Vidimo, v kakšno smer se mora razvijati kulturno življenje v komunističnih okvirih, mi imamo v svobodi dovolj kvalitetnih ljudi, ki so dolžni postati nosilci čiste slovenske kulture. In končno: naš gospodarski položaj! Vsi vemo, da se okrog tega vprašanja vrti večina naših misli. Nadomestiti čim prej, kar smo izgubili in zamudili in napredovati, kar se le da. Prav je tako. Denar nam bo še nujno potreben, kakor je potreben že danes del naših dohodkov, da lajšamo gorje svojcem v domovini, ki pogrešajo najpotrebnejših reči.

VELIČASTNA PROSLAVA PRAZNIKA DELA

Prvi maj je v Argentini velik državni praznik. Je to praznik dela, vsega delovnega ljudstva in ga zato proslavljajo po vsej republiki. Najmogočnejša in največja praznična je bila proslava v Buenos Airesu, kjer je bilo zbranih na Majskem trgu pred vladno palačo in po vseh avenidah, ki vodijo do nje, več stotisoč ljudi.

Ko sta na proslavo prišla predsednik republike general PERON in njegova gospa soproga MARIJA EVA PERON s spremstvom, je vsa množica vzvalovila v silnem navdušenju. Ljudje so svoja prva bora pozdravljali z vzklikanjem, ploskanjem in mahanjem z rokami in zastavami.

Državni orkester je intoniral narodno himno. Po izvolitvi kraljice dela za leto 1950 je povzel besedo glavni tajnik Glavne delavske zveze JOSE G. ESPEJO. Govoril je o pomenu prvomajске proslave v Argentini, kjer uživajo delovni sloji vse pravice, ki pripadajo delovnim in svobodnim ljudem. Te pravice, vso socialno zakonodajo, sta jim dala predsednik Peron in njegova gospa soproga. In tega argentinski delovni sloji ne bodo nikdar pozabili.

Ko je nato vstala MARIJA EVA PERON in izpregovorila prve besede, so se po trgu razlegli navdušeni vzkliki njej in predsedniku. Marija Eva Peron je govorila v imenu argentinskih žena. Predsedniku Peronu se je v njihovem imenu in v imenu vseh delovnih ljudi zahvaljevala za vse velike socialne, politične in gospodarske pridobitve argentinskega naroda pod njegovo vladno. Danes v Argentini delovni sloji niso več izkoriščani, danes niso več brezpravna raja. Njihove pravice so zavarovane z zakoni. Zato lahko argentinsko delavstvo veselo in zadovoljno praznuje svoj veliki praznik skupno s svojim močnim zaščitnikom.

Besede Marije Eve Peron so utonile v splošnem pritrjevanju, ki se je razleglo po prostranem trgu.

Končno je povzel besedo še sam predsednik general PERON. Več minut ni mogel spregovoriti besede. Od vseh strani so mu leteli nasproti navdušeni pozdravi.

V svojem govoru je predsednik med drugim naglašal, da pomeni lansko leto za argentinsko delavstvo najvažnejše leto, ko je bila

GENERAL PERON — DIVIZIJSKI GENERAL

Obe zbornici narodnega kongresa sta imeli 1. maja popoldne skupno sejo, na kateri so sprejeli zakon o takojšnjem napredovanju predsednika republike brigadnega generala Perona v divizijskega generala.

Ta zakon sta obe zbornici sprejeli zato, ker je predsednik republike svoječasno odklonil podpis zakona o svojem napredovanju, čeprav je že davno zato izpolnil vse zakonske pogoje.

Potem, ko je bil zakon o napredovanju predsednika v višji generalralski čin sprejet, se je podal vojni minister general Lucero v predsedniško palačo ter je generalu Peronu izročil insignije divizijskega generala.

Moralna kvaliteta, kulturni razvoj in trden gospodarski temelj: to so tri oporišča, na katera se mora naslanjati naše bodoče delo. Če bomo pametni, edini in vztrajni, bomo vse troje gotovo dosegli, pa naj bomo kjer koli na tem božjem svetu.

dokončana borba za pridobitev vseh pravic, ki jih prej ni imelo. To leto so bile vse te pravice vnešene v novo argentinsko ustavo, ki je magna charta argentinskih delovnih slojev. Delavstvo je pozival, da mora biti stalno budno, da bodo te pridobitve ostale in da se bo socialna zakonodaja tudi izpolnjevala. Zato je po njegovem mnenju treba še bolj utrditi sindikalne organizacije, vsem tistim pa, ki bi radi delovne sloje politično in gospodarsko izrabljali, pa je treba strgati maske z obrazov, da bo delavstvo videlo njihove prave obraze.

S predsednikovim govorom je bila prvomajska proslava v Buenos Airesu zaključena. Množica je tudi ob odhodu navdušeno pozdravljala generala Perona in njegovo gospo soprogo.

PARTIZANI NA SOVJETSKEM OZEMLJU

Poročila, ki krožijo v Nemčiji in ki jih od časa do časa spuščajo v javnost razni obveščevalni centri, pravijo, da imajo sovjeti hude težave z oddelki partizanov, ki se na Poljskem in v Ukrajini vojskujejo proti sovjetom. Te oddelke vodi v Ukrajini polkovnik Bandera, ukrajinski nacionalist, ki se vojskuje za neodvisnost Ukrajine. Že ves čas vojne in od leta 1945 naprej je s svojo vojsko, ki šteje nad 60.000 mož v gozdovih. Sovjetska vojska in policija ga stalno preganjata, toda njegove metode vojskovanja so take, da je vzdržal in ima celo redne zveze z voditelji in somišljeniki v zahodni Nemčiji.

Sovjeti so morali v zimskih mesecih na svojih ukrajinskih in poljskih železnih cestah ustaviti ves železniški promet v nočnih urah; iz Nemčije so glavni material odvažali iz zahodnih nemških pristanišč po morju v baltska pristanišča in v Leningrad.

Zahodni vojaški komentatorji pravijo, da je delovanje te guerile tolikšno, da resno ovira sovjetske vojaške načrte v Evropi. — Res pa je, da je ruska zgodovina bogata na takih notranjih uporih; vendar ni vojska z njimi trajala nikdar toliko let, kakor sedaj s polkovnikom Bandero.

V Londonu se je začelo 252. zasedanje za avstrijsko mirovno pogodbo in bilo po prvem dnevu za govorov odločeno za mesec dni. Sovjetski zastopnik je bil mnenja, da mora svojo vladno obvestiti še o nekaterih novih momentih v vsebini razgovorov.

EL MENSAJE DEL PRESIDENTE DE LA REPUBLICA AL CONGRESO NACIONAL

El lunes, primero de Mayo, abrió el Presidente de la República, GENERAL J. D. PERON el 84. Período Parlamentario del Congreso Nacional con el mensaje, leído en presencia de los diputados y senadores. Presenciaron también los ministros del gobierno, los representantes del ejército, dignatarios eclesiásticos y miembros del cuerpo diplomático. En el palco se encontró también la esposa del Presidente, María Eva de Perón.

El general Perón, luego de un aplauso atronador y entusiastas aclamaciones al entrar en el Congreso, inició su mensaje conmemorando al General San Martín y su concepto de la organización de la Patria liberada. Subrayó que, durante los cuatro años que el pueblo le confió la dirección de la Nación, cumplió este encargo, conforme con su declaración hecha delante de la tumba del Gran Libertador: "SOMOS LO QUE DEBEMOS SER".

Según la declaración del Presidente General Perón tuvo la revolución de junio por objeto principal LA UNIDAD NACIONAL. Eso no quiere decir de que todos deberían formar un solo partido, sino que deben ponerse de acuerdo en todas las cuestiones principales relacionadas con la existencia y desarrollo de la Nación, para que llegue a realizarse la justicia social, independencia económica y soberanía política.

Prosiguió luego el Presidente mencionando todas las adquisiciones que tuvo el pueblo en estos últimos años. La gente trabajadora obtuvo la justicia social; en la vida pública se han impuesto los principios auténticamente democráticos; las mujeres lograron todos los derechos políticos; consolidado fué el sistema federal.

Continuó el presidente explicando la tercera posición argentina exponiendo que la tercera posición "no es en manera alguna una posición de neutralidad frente a los problemas políticos, económicos y sociales del mundo contemporáneo". "Es, en cambio — agregó —, una actitud positiva que se ofrece a la humanidad como solución de sus problemas".

Luego habló el Presidente extensamente acerca de la situación política mundial. Declaró entre otro de que vemos, luego de la segunda guerra mundial, enfrentarse en el Mundo dos grandes potencias, que divergen no solo político, económico y socialmente sino también ideológicamente. El sistema capitalista no puede ofrecer ninguna otra cosa que el fracasado individualismo liberal para parar la expansión del comunismo. Solo hay dos caminos para solucionar la contienda entre los dos campos: o la guerra de la cual saldría dominante una sola fuerza para imponerse luego a todo el mundo en ruinas, o la modificación de la estructura ideológica en el hemisferio occidental, en el campo político, económico y social.

También de parte del comunismo hay dos alternativas: o la guerra o el triunfo de sus ideas en el mundo occidental. Lo cierto es de que el Occidente, dadas las condiciones ideológicas actuales, no puede conquistar el Oriente; tampoco el mundo comunista puede modificar su sistema. Por lo tanto al Occidente no le queda más remedio que renunciar a sus conceptos individualistas, si quiere frenar el progreso del comunismo.

La tercera posición de la Argentina significa en lo político la colocación de los pueblos soberanos al servicio de la humanidad en el sistema cooperativo de un gobierno mundial; en lo económico la economía libre y la economía dirigida, tienen que crear el sistema de la economía social. El capital debe ser supeditado a la economía. En lo social quiere la tercera posición crear el grado intermedio entre el individualismo y el colectivismo. Esta su tercera posición ofrece Argentina al Mundo para la solución de los problemas en disputa.

Al mencionar el presidente la actuación de la Argentina en la Organización Mundial y en la de los estados americanos explicó extensamente todas las actividades en distintas ramas de la vida pública.

El mensaje del Presidente fué acompañado por todos los diputados y senadores con frenéticos aplausos.

POSLANICA PREDSEDNIKA REPUBLIKE NARODNEMU KONGRESU

V ponedeljek, 1. maja, je predsednik republike GENERAL PERON odprl 84. redno zasedanje Narodnega kongresa s poslanico. To je prebral pred poslanci in senatorji. Navzoči so bili tudi visoki ministri, predstavniki vojske, visoki cerkveni dostojanstveniki in člani diplomatskega zbora. V loži je bila tudi soproga predsednika MARIJA EVA PERON.

General Peron, katerega so ob vstopu v poslansko zbornico vsi navzoči pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem in navdušenimi vzkliki, je svojo poslanico začel s spominom na generala San Martina in na njegovo zamisel ureditve osvobodene domovine. Naglasil je, da je vsa štiri leta, odkar mu je narod zaupal vodstvo države, delal tako, kakor je to izjavil pred grobom Velikega Osvoboditelja: "MI SMO TO, KAR MORAMO BITI".

Po izjavi predsednika generala Perona je junijska revolucija imela za glavni cilj: ENOTNOST NARODA. To ne pomeni, da bi morali biti vsi ljudje združeni v eni stranki, ampak, DA SE SPORAZUMEJO V VSEH NAČELNIH VPRAŠANJIH, ki so v zvezi z življenjem in nadaljnjim razvojem države, da postane socialno pravična, gospodarsko neodvisna in politično suverena.

Gospod predsednik je nato omenjal vse pridobitve, ki jih je narod bil deležen v zadnjih letih. Delovni sloji so dobili SOCIALNO ZAŠČITO, v javnem življenju so se UVELJAVILI PRAVI DEMOKRATSKI PRINCIPI, ŽENES DOBILE VSE POLITIČNE PRAVICE, FEDERALNI SISTEM v republiki se je UTRDIL.

V nadaljnjih izjavah je predsednik pojasnjeval ARGENTINSKO TRETIJO POZICIJO in je naglasil: Tretja pozicija v nobenem primeru ne pomenja pozicije nevtralnosti napram političnim, gospodarskim in socialnim vprašanjem sedanjega sveta. Ona je pozitivno stališče, ki lahko služi človeštvu kot rešitev njegovih problemov.

Gospod predsednik je zatem obširno govoril o sedanjem ZUNANJE-POLITIČNEM POLOŽAJU. Med drugim je izjavil, da si po drugi svetovni vojni stojita nasproti v svetu dve velesili, ki se ne ločita samo politično.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Pismo iz USA.

KOLIKO SLOVENCEV JE V USA?

Dragi g. urednik!

Ob ravno kar minulih velikonočnih praznikih sem večkrat mislil na argentinke Slovence. Le kako obhajajo Veliko noč v jesenskem času! Kakšne so butare na Cvetno nedeljo brez spomina na probujajočo se pomlad? Kako zasujejo pridigarji primere o novem življenju, ki vstaja in zmaga nad zimskim spanjem? In kakšna je velikonočna parada? Tudi tu ne poznamo velikonočne procesije, da bi dekleta pokazale — in seveda tudi drugi —, kaj imajo novega za praznike in pomlad. Imamo pa namesto tega velikonočne parade, kamor se gre vse postavljati v novih oblekah in v modi, ki je do zadnje nitke najmodernejša. V New Yorku se je po dolgi Peti aveniji sprehajalo na Veliko nedeljo milijon ljudi in vsaj en milijon je poleg njih pasel svojo radovednost nad lepoto novosti, ki bodo šele z vročim poletjem ovenele. Kako shajate tam doli brez vsega tega? Pa ne mislim opisovati tukajšnje Velike noči. Prav za praznike so začeli v Zedinjenih državah z ljudskim štetjem. Ogromen aparat je začel s 1. aprilom preiskovati število in življenje Amerikancev. To mi je dalo povod, da napišem par misli o ameriških Slovencih. Samo par misli. Ako bi hotel opisati vse narodno življenje slovenskih priselencev v Z. D. bi pač potreboval več časa in prostora.

Koliko je Slovencev v Zedinjenih državah? Večkrat govorimo, da nas je 300.000. Kako je s to številko? Vsi Amerikanci se radi bahamo in naše številke je treba vedno ogledati od več strani. Nedavno mi je slovaški priseljenec, izobraženec, pravil, da je v Ameriki dva milijona Slovencev. Debelo sem ga pogledal, pa sem se brž spomnil, da govori, kar je slišal in kakor se v Ameriki govori. Ta številka je bila seveda ameriškansko debela. Toda mnogokrat slišimo Poljake, ki bolj resno trdijo, da jih je 6 milijonov. Nemci povedo številko 12 milijonov. Pa si je treba te številke o narodnostnem izvoru prav zelo dobro ogledati, predno jih uporabljamo, kakor slovensko številko o 300.000. Kam na primer morete šteti človeka čistega nemškega izvora, ki ne zna nobene nemške besede in se je v zadnji vojski brez vseh predsodkov boril proti Nemcem? Ali ga je mogoče še šteti za Nemca? On se čuti Amerikanca. Ako ni več čuti pripadnosti, izvor sam ne more odločevati, sicer bi mi pol Koroške in pol Trsta proglasili za slovenska.

V tretjem rodu naši Slovenci z malimi izjemami ne znajo nič več slovenskega. Če še zapojejo z drugimi slovensko pesem, ne razumejo besed. Tudi v drugem rodu vsi boljše govore angleško kakor slovensko. Četudi so v domači družini govorili slovensko, sta šola in okolje storila svoje. Največkrat v drugem rodu še znajo slovensko govoriti, če sta bila oče in mati iz starega kraja, ne znajo pa slovensčine brati in pisati. Mnogokrat ni prilike za slovensko besedo razen v razgovoru s starši. Posebno šola vpliva pogubno na jezik. Zanimiv pojav je, da starejši otroci v drugem rodu še dobro govore slovensko, toda mlajši bratje in sestre pa že slabo ali nič. Ker so v šoli govorili le angleško, so tudi doma z brati in sestrami udarjali po angleško. Zlasti v mestih je drugi rod v glavnem poamerikan-

njen. Amerika je njegova domovina, o Sloveniji le malo ve in nič ga ne veže nanjo. Malo več govore otroci slovenskih priselencev na farmah, kjer ni toliko stika z drugorodci. Vendar angleščina tudi na farmah v drugem rodu prevladuje. Koliko teh, katerih običajni jezik je angleški, še moremo šteti med Slovence?

In kam naj štejemo tiste, ki se pomešajo z drugimi narodnostmi? Ako je oče Slovenec, mati pa Poljakinja, kaj so otroci? Ti otroci sami si nič ne ubijajo glave s tem vprašanjem. Četijo se Amerikance in govore angleško. In takih narodnostno mešanih zakonov je ogromno. Nobena narodnost ne more tega pojava preprečiti, ker je pomešanost prebivalstva prevelika. Govoril sem z ameriškim odvetnikom z nenavadnim imenom. Po daljšem razgovoru mi pravi: "Tudi jaz sem 75% Slovenec. Moj oče je Slovenec, nekje od Ljubljane, moje matere oče je Nemec in njena mati je bila Slovenka. Moj oče je ime spremenil, ker je bilo za Amerikance predolgo." Ta odvetnik ne zna nič slovenskega. Kam naj ga štejemo po izvoru?

Imena spreminjajo ne samo Slovenci, ampak prav tako drugi. Tudi v tem je želja biti pred vsem Amerikane. Poljaki svoja dolga imena krajšajo, ker jih Angleži ne morejo izgovoriti. — Tudi naši rojaki krajšajo in spreminjajo imena. da jih včasih sploh ni mogoče spoznati. Kak ribniški Ivanc postane Evance, iz Belej — a nastane Bailey, iz Bevca Benz. Drugi kar odbijejo kos Slovenca: iz Zakrajška postane Zak, iz Goloba Goll. Težavo pri izgovarjavi dela slovenski j, zato se spreminja v y: Hojniki postane Hoynki in Gabrenja, Gabrenya. Tako ga končno tudi Anglež pravilno izgovori. Nešteto takih in podobnih sprememb bi bilo mogoče naštet. Razlog je največkrat, da drugorodci ime lažje izgovorijo. So pa tudi rojaki, ki se s spremembo imena skrijejo pred slovensko družbo. Če tedaj vaše pismo ne doseže kakega znanca, je morda prav tako sprememba kriva.

Amerika je znana kot "topilni lonec" narodnosti. Nobena ne vzdrži, da se ne bi polagoma utapljala v amerikanstvo. Morda se še najbolj drže Poljaki. Mnogo jih je in naseljevali so se bolj skupno kakor slovenski rojaki. Tako so ohranili vsaj nekaj svojega solstva, čeprav ne veliko. Nemci so marsikje globoko utisnili pečat svoje narodnosti. Na srednjem Zapadu so tvorili v mestih kakor na primer Milwaukee polovico prebivalstva. Tu je bila pivovarska obrt v njihovih rokah kakor na Bavarskem. Novi naseljenci so prihajali v take kraje kar domov. Toda kljub vsem tem okolnostim se tudi Nemci podobno kot drugi utapljajo v ameriškem morju. Marsi — katera cerkev, na primer v Clevelandu, se je šela za nemško, pa nima danes niti ene nemške pridige več ob nedeljah. Župnik v Nebraski je na tako — imenovani nemški župniji na kmetih imel še vedno eno mašo z nemško pridigo. Pa je bilo vedno manj ljudi pri tej maši. Ni pa hotel nehati z nemško pridigo, da ne bi žalil stare tradicije. Končno pridejo ljudje sami in zaprosijo za angleško pridigo, češ da sta v cerkvi pri nemški pridigi samo dva, ki ne znata angleško in še od teh je eden gluhi. Tudi na slovenskih farah slovensčina po-

(Nadaljevanje s 1. str.)

gospodarsko in socialno, ampak tudi ideološko. Kapitalistični sistem za zaustavitev širjenja komunizma ne more nuditi ničesar drugega kot preživeli liberalni individualizem. Za rešitev spora med obema taboroma sta samo dve poti: ali vojna, iz katere bi potem izšla samo ena sila in zavladala nad razdejanim svetom ali pa sprememba ideološke zgradnje na zahodni polobli na političnem, gospodarskem in socialnem področju.

S komunistične strani sta tudi dve možnosti: ali vojna ali pa zmaga komunističkih idej v zahodnem svetu. Gotovo je, da zahod pod sedanjimi pogoji ideološko ne more pridobiti vzhoda, komunistični svet pa tudi ne mara spreminjati svojega sistema. Zato zahodnemu svetu ne preostane ničesar drugega, kakor, da opusti svoje individualistično pojmovanje, če hoče zavreti nadaljnje prodiranje komunizma.

Tretja pozicija Argentine pomeni na političnem polju, da je treba suvereniteto narodov postaviti v službo človeštvu v združenem sistemu svetovne vlade. Na gospodarskem: nalogo svobodnega in vodenega gospodarstva, da ustvari sistem socialnega gospodarstva. Kapital je treba spraviti v službo gospodarstvu. Na socialnem področju pa tretja pozicija predstavlja vmesno stopnjo med individualizmom in kolektivismom. To svojo tretjo pozicijo ponuja Argentina svetu za rešitev spornih vprašanj.

Ko je predsednik republike omenjal dela Argentine v svetovni organizaciji in v organizaciji ameriških držav, je obširno govoril o delavnosti sedanice vlade na vseh področjih javnega udejstvovanja.

Poslanice predsednika generala Perona so vsi navzoči poslanci in senatorji sprejeli z navdušenim in dolgotrajnim odobravanjem.

IZ TEDNA V TEDEN

Sv. Oče je te dni sprejel udeležence svetovnega kongresa Trgovskih zbornic ter imel ob tej priliki nagovor; zlasti se je Sv. Oče izrekel proti vsem oviram svobodnega trgovanja in proti monopolnim družbam. Naj Merkur, simbol trgovanja, resnično predstavlja vse možnosti izmenjave dobrin na osnovah poštenosti in pravičnosti, je dejal Sv. Oče.

Predsednik grške vlade gen. Plastiras je s svojim programom dobil zaupnico; izrazil je svoje upanje na ureditev odnosov s sosedi, zlasti pa v vrnitev 28.000 otrok — begunčkov, odpelanih iz Grčije v času revolucije. — Gen. Plastiras je tudi napovedal obnovo diplomatskih stikov s FLRJ.

Zah. Nemčija je te dni zmagovito prestala prvo resno preizkušnjo različnosti gledanj z zah. zavezniki; ti so namreč nemški predlog o obdavičenju in njega izvedbi najprej odbili, češ da bi znanjšanje davkov nemških plačevalcev bilo zvišanje bremen za amer. odn. zav. davkoplačevalce; po večdnevni pregovornosti so zavezniki svojo prepoved umaknili ter nemški načrt v bistvu odobrili, svetovali pa Nemcem, naj se pri preureditvi načrta drže tudi zav. smeri.

Istočasno so zavezniki obvestili zah. Nemce, da bodo v posvetovalni skupščini Evropskega sveta popolnoma enakepravi z drugimi državnimi zastopstvi.

Dr. O. Dibelius, protestantski škof Nemčije, je ostro napadel kom. državni sistem v pismu, naslovljenem na min. predsednika Vzhodne Nemčije Grote-wolla.

Po uradnih ugotovitvah zav. inf. št. ba je Nemčija izgubila v II. svet. vojni 1.490.000 vojakov do maja 1945; naknadno je bila ugotovljena smrt še 1.100.000 vojakov, 1. milijon in pol pa je pogrešanih, večina iz zadnjih dni vojske.

Preko 1700 oficirjev zah. voj. edinice bo prišlo v Nemčijo na specializacijo; posebni tečajji, katerih se bodo udeleževali oficirji Oanske, Francije, Nizozemske, Luksemburga, Italije in Norveške, bodo trajali okrog 10 tednov.

Sforza se je te dni preko H. Brenta-

lagoma izginjal, ker ni zanj poskušal-
cev.

Celo slovensčina prvega rodu se topi v tem topilnem loncu. Pomešana je z angleškimi izrazi, da jo komaj še spoznaš. "Havz je treba popejntat, fens je treba potiksat in porč bi morat biti nov že leto nazaj". Tako govorim. Mož je šel počakat ženo na clevelandsko postajo, ko je prišla za njim v Ameriko. Ko sta se vozila po St. Clair, ji je pokazal iz voza, kje je "štor" nekoga znanca, kje je "štor" za moko in kje "štor" za meso. Žena od začudenja ni nič rekla. Doma pa vpraša moža: "Ti si govoril o nekih 'storih', jaz pa nisem nobenega videla. 'Store' — trgovina je postal v ameriški slovensčini štor.

Kaj tedaj ostaja od ameriškega slovenstva? Jedro so tisti, ki so prišli iz starega kraja in še niso pomrli. Koliko jih je? Tudi to vprašanje je težko za odgovor. Zeleti bi bilo, da bi sedanje ljudstvo štetje to številko podalo. Pa je ne bo. Na vprašanje, kje so bili rojeni, bodo nekateri odgovarjali: v Avstriji, drugi v Jugoslaviji. Tako bodo označili deželo svojega izvora. Kdo naj iz teh odgovorov dožene, koliko je res v Ameriki Slovencev, ki so prišli iz Slovenije? Kadar bo kdo analiziral te številke bo mnoge Slovence prišel med Nemce, ker bo videl zapisano Avstrijo. Zato vprašanja, koliko je Slovencev v Zedinjenih državah tudi novo ljudsko štetje ne bo rešilo. Ostali bomo pri ugibanjih. Ni pa nobene slovenske organizacije, ki bi se potrudila in izpeljala zasebno štetje, ki seveda nikakor ne bi bilo lahko. Številka 300.000 je gotovo zelo previsoka, razen če štejemo za Slovence sploh vse, v katerih je kaj slovenske krvi. Na ta način bi seveda ta visoka številka držala, toda na isti način bi marsikoga od teh lahko šteli za svojega Švedi in Norvežani, Nemci in Italijani, pa še Mehikanci. Amerika topi, hitro topi vse v loncu amerikanstva in mi Slovenci ne delamo nobene izjeme. To dejstvo gotovo ni veselo. Ali je kaj tlažbe v tem, da drugi niso nič boljši?

F. R.

na, predsednika nemške kršč. demokratske stranke v parlamentu, ponudil Nemcem in Francozom kot posrednik pri urejanju njih medsebojnih sporov.

V Neapelju je prispela druga pošiljka orožja ob manjšem razgrajanju laških komunistov.

V Franciji so odkrili veliko petrolejsko ležišče, ki dnevno prinaša 20.000 l. Francoska vlada je po daljšem oklevanju odpustila iz službe najboljšega franc. atomskega znanstvenika Joliot-Curie, moža Eve Curie, hčerke Marije Sklodowske por. Curie, češ da si je s svojim udejstvovanjem v vrstah komunistov zapravljal zaupanje naroda in narodnih oblasti. Njegov naslednik še ni imenovan. Njegovi najožji sodelavci pa so izjavili, da tudi v bodočnosti ne bodo prekinili s sodelovanjem in zaupanjem, ki so ga doslej gojili do svojega šefa.

Holandski komunisti so pri občinskih volitvah občutno pogoreli. Obdržali so le 31 mandatov; zmagala je katoliška stranka, ki je zbrala okrog sebe 189 mandatov od 390.

Belgijski kralj Leopold, ki ni hotel dati nikakih obljub o kraju svojega bivanja po odstopu v korist sina, je s tem povzročil nove težave, ki so po daljšem pregovarjanju med kršč. socialisti in liberalci vodile do razkola med tema dvema strankama, do razpusta parlamenta in razpisa novih volitev za 4. junij.

Štrajk londonskih pristaniških delavcev se je s spretnim manevriranjem vlade in pridno uporabo čet končal.

Laboristi so v parlamentu prestali hude bitke in glasovanja v zvezi z nekaterimi točkami proračuna; dvakrat so zmagali s petimi glasovi večine, enkrat pa je bilo glasovanje — za odobritev kreditov prometnemu ministertvu — nedoločeno ter je laboristom zmagalo z enim glasom priobli predsednik zasedanja, ki samo tedaj glasuje, ako je glasovanje nedoločeno.

Anglija je priznala tudi de iure novo Izraelsko državo — verjetno zaradi spremenjenega sovjetskega zdržanja do Izraela — hkrati pa tudi Abdulahovo priključitev arabskega dela Palestini k Jordaniji.

Predsednik kom. rep. Madžarske Szakaszi je nepricakovano odstopil ter mu je bil za naslednika imenovan Aleksander Rónai, gradbeni delavec po poklicu, doslej minister v vseh kom. vladah in član direktorija del. stranke (komunistov).

ZSSR je pričela z ostro kampanjo proti Perziji, očitajoč ji, da je postala popolnoma lutkovna država Amerikan-
cev.

Vietnamski komunisti so z atentatom ubili franc. šefa varn. službe Marcel Bazina.

Kom. agenti so z bombo napadli guvernerja Singapurja Franklina Gimsona. Angl. policija je pričela z občutno čistko singapurskega podzemlja.

Na Zah. Javi so separatistični elementi, vodeni od komunistov ubili v zasedi dopisnika "Life" a Roberta Doylea in profesorja yalske univerze Raymond Kennedyja.

MIRNO PRAZNOVANJE

1. MAJA PO SVETU

Kljub velikim pričakovanjem o spopadu dveh taborov ob priliki proslav 1. maja, je ta dan letos dokaj mirno potekel; celo najbolj žareča točka Berlin se ni razplamtel in razen do skrajnih meja dovoljenega kričanja po megafonih ni prišlo do spopadov ali izgrediv. Srečanje dveh svetov v vzhodni in zahodni zoni Berlina je bilo značilno tudi za pohode drugod po svetu; tako so v Parizu marširali komunisti pod vodstvom svojih prvakov in z Joliot-Curjem na čelu, istočasno pa de Gaullovi; v Rimu komunisti in nennievci skupno ter kršč. lib. ter neodvisni socialisti spet skupno, v Bruslju pa komunisti zase in socialisti zase.

Velika vojaška parada je bila v Moskvi in je Stalina ves čas parade zabaval maršal Vasiljevski; v Beogradu je govoril Tito; v Londonu javno sploh niso proslavljali in na Dunaju je poteklo čudovito mirno.

ARGENTINA

Dr. Cereijo, ki se še vedno mudi v USA, je podpisal sporazum, po katerem bosta lahko uvažali petroleje v Argentino za svoji rafineriji petrolejski družbi Standard Oil Company in Ultramar Oil Company.

Predsedstvo narodnega kongresa za novo redno zasedanje je ostalo isto, koj je bilo v prejšnjem zasedanju. Predsednik parlamenta je dr. Hector Campora, prvi podpredsednik ing. Natalio Trebino, drugi pa Juan de la Torre. V senatu je začasni predsednik kontraadmiral Alberto Teisair, podpredsednik pa ing. Rinaldo Viviani.

Juan Virgilio Debenedetti, buenos-aireski župan, bo prihodnje dni odpoštoval v USA na zborovanje županov ameriških mest.

Na let. kongresu predstavnikov železniških uprav ameriških držav, ki bo oktobra meseca v Mexico, bodo zopet razpravljali o načrtu iz leta 1850 za zgraditev moderne železnice, ki bi vezala Aljasko na severu s Patagonijo odnosno Ognjeno zemljo na jugu v Argentini. Dolžina železnice bi bila 16.000 km.

Planet Evita se imenuje planet, ki ga je odkrila zvezdarna v La Plati v noči od 3. na 4. avgusta 1948.

Med Argentino in Zahodno Nemčijo se nadaljujejo pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe, V ta namen je prispel v Frankfurt argent. veleposlanik v USA dr. Remorino ter je imel z zahodnonemškim kanclerjem dr. Adenaurjem daljši razgovor, med katerim je predsednik zahodnonemške vlade sporočil svoje posebne pozdrave predsedniku republike generalu Peronu. Pogajanja se razvijajo v obojestranski želji, da se med obema državama obnove stare prijateljske gospodarske in kulturne vezi.

Nova trgovinska pogodba med Argentino in Nemčijo bo podpisana v najkrajšem času. V njej bo predvidena medsebojna izmenjava blaga v vrednosti dveh milijard argent. pesov. To bo druga največja pogodba, ki jo bo imela Argentina z zun. svetom (Prva je z Anglijo). Nemčija bo na pr. iz Argentine uvozila žita za 45 milijonov dolarjev, usnja in kož za 20 milijonov dol., volne za 18 milijonov itd. Argentina bo pa dobila v Nemčiji jekla in železa za 50 milijonov dolarjev. Nakupila bo zatem razne stroje, lokomotive in strojne priprave za vrtnanje petrolejskih vrelcev.

Vso Argentino je prejšnji teden zajel mrzel val, ki je vdrl na njeno področje iz južnih polarnih krajev. Temperatura je po vsej republiki zelo padla. V Cordobi so imeli 0 stopinj, v San Carlosu, San Rafaelu in v General Alvearju v mendoški provinci -5 stopinj, v Andih so pa divjali snežni viharji ter je bil zaradi tega avtomobilski promet med Argentino in Chilejem mimo spomenika Cristo Redentor prekinjen. Hud mraz so imeli tudi v Patagoniji. Mrzel val se je iz Argentine razširil proti severu v Uruguay, Paraguay in južno Brazilijo, kjer je povzročil velike vremenske motnje.

V Buenos Aires je prispelo iz Evrope že več uglednih opernih pevcev, ki bodo v novi sezoni peli v gledališču Colon. Med temi je prispel tudi Slovenec Anton Dermota, ki je prejšnjo soboto že pel tudi v Matejevem pasijonu, 23. maja bo pa nastopil v Wagnerjevi operi "Walkure".

Argentinski državni dolg je 4. junija 1946 znašal 503.600.000 pesov. Do 31. decembra 1949 ga je vlada znižala na 54.500.000 pesov, odnosno na 51.100.000. Notranji konsolidirani dolg je pred štirimi leti znašal 6.454.100.000 pesov, do konca lanskega leta se je zvišal na 12.941.300.000. Kratkoročni viseči državni dolgi so v istem razdobju od 2.107.100.000 padli na 2.011.200.000 pesov, ostali pa od 570.200.000 na 400.600.000.

Povečanje argent. notranjega dolga je v zvezi z vedno večjimi nalogami, ki jih je prevzela država in s katerimi se je državno premoženje povečalo z izvajanjem velikih javnih del. Te podatke je navajal predsednik general Peron v gospodarskem delu svoje poslanice narodnemu kongresu.

Argentinska državna podjetja so lanskega letnega bilanca zaključila s 24 milijonov pesov dobička.

V Angliji grade za Argentino raznih ladij s skupno tonažo 83.590, v drugih državah pa za 147.970.

Novice iz Slovenije

PISMO IZ TRPEČIH DOMOV

Prijatelj lista nam je iz Evrope poslal pismo, ki ga je dobil od svojega znanca iz domovine. Pismo v strahotni luči prikazuje sedanje razmere doma pod komunisti. Zato ga objavljamo v celoti:

"Dragi!

Upam, da mi bo sreča mila in da bo to pismo prišlo v Tvoje roke brez običajne cenzure. Ti pišem natančneje o razmerah, ki vladajo sedaj pri nas.

Žal se tu ne morem počutiti prosto in mi je zato še težje, da nismo skupaj. Zdaj, ko vem, da ste se znašli na zeleni veji in se materialno opomogli, mi je mnogo lažje. Pri podjetju, je mislim, vsaj za bližnjo bodočnost vse v redu. Dela se kot pred vojno na privatni iniciativi, ker obstoja dogovor z inozemstvom. Toda v tako ugodnem položaju se nahajata le Singer in Phillips, vse ostalo je podržavljeno in tako so tudi vsi nameščenci prešli v državno službo. To je naravno velika prednost za me, ker ni priganjanja na delo in se ne dela nepotrebnih izdelkov. Tudi plače so nekoliko boljše, tako da more samec izhajati. Da ste vi storili dobro, ker ste ošli, vam je upam, jasno. Gotovo je, da imate od časa do časa domotožje. V tem oziru bi vam rad svetoval, da pozabite, da je povsod lepo, a doma najlepše. Beseda doma ima vrednost le tam, kjer je dom svoboden, kjer je vsak sam gospodar nad samim seboj in kjer se človeku nudi možnost napredka na osnovi njegovih sposobnosti. Vsega tega pri nas več ni. Vsak mora biti stroj, ki dela za sistem, a izmозgavanje je tako, da komaj ostane za polovico najprimitivnejših zahtev. A pri tem ni ničesar. Ne moreš kupiti šivanke, ne žarnice, ne stekla, ne noža ali metle, ne lonca, ne svinčnika — ničesar. Je nekaj tekstilij in čevljev slabe kakovosti, a število točk je minimalno, a mnogi jih sploh ne dobe, čeprav jim pripadajo. Najbrže jih je bilo "plansko" premalo tiskanih ali pa zato, ker bi zmanjkalo poslednje blago iz izložb, če bi imeli vsi točke. S hrano je isto. Državne sadjarnice (a drugih ni) prekladajo sadje z lopatami, a kmetje na trgu so zelo dragi.

Za predpisano količino mesa te država redno ogoljufa ter da manj ali nič, a mala količina masti, ki ti pripada, lahko prav tako izostane. Mila je komaj za umivanje, tako da predstavlja pranje perila pravi problem. Tako bi lahko pisal v neskončnost. Vse kar je bilo prej zdravemu in delavnemu človeku v veselje, je zdaj izginilo. Živimo le še od humorja in nade, da bo tudi tega enkrat konec, čeprav si časa ne moremo predvideti. Toda naš kraj kljub temu ne bo srečen, ker so ljudje brezobzirni in režejo ljudem kupone na debelo, če zamudijo delo. Neopravičen izostanek od dela je na pr. če moraš stati v "repu" za krompir, da ni družina lačna. Tu so ljudje, ki zahtevajo nadurno delo, a potem so še sestanki sindikata

in političnih organizacij, ter "prosto-voljno" delo za zidanje hiš, v katerih bo stanovala vojska in policija, avto-cesta, po katerih se bodo vozili partijci in "boljši" izletniki."

Sekanje hrastovega in kostanjevega lesa za kurjavo je prepovedano. Ta les potrebujejo za pridovanje taninovega ekstrakta.

V Celju se je 18. aprila pod težo nekega tovornega avtomobila zrušil kapucinski most. Trije delavci so pri tem utrpeli težje poškodbe.

Žrtev komunističnega nasilja. V ljubljanskih zaporih je umrl od kapi zadet zdravnik dr. Ivan Drobnič, katerega so komunisti pred meseci obsodili kot nasprotnika sed. kom. režima na večletno zaporno kazen.

Umrli so: Ivan Štancer, pos. na Vranskem, Matija Kastelic, duh. svetnik v Dolu pri Lj., Ivana Pečnik, roj. Dermastja v Dravjah, Juliana Pačk v Stični, Anton Jeretina v Domžalah, Marija Špacapan, roj. Klančič v Polzeli, Jože Žugelj v Metliki, Josipina Berčon, roj. Rabič v Lj., Anica Sever v Mariboru, Dominik Senčar obratovodja rud-

Slovenci v Argentini

Buenos Aires, 3. maja.

ALBIN GASER

Polagoma odhaja stara garda Jugoslovanske strokovne zveze. In med to je spadal tudi pokojni ALBIN GASER, ki se je rodil na Jesenicah 7. decembra 1904. leta v družini tovarniškega delavca Primoža Gaserja in Ivane roj. Drakskobler. Bil je tedaj pravi delavski sin in res vse svoje življenje ni zatajil delavske krvi in gorenjske narave.

Komaj je odrasel šolskim klopem, že ga je zajela jeseniška tovarna. Bister po naravi, borben in vztrajen kakor je bil, se je kaj kmalu uveljavil med delavci in prešel v prve vrste delavskih borcev. Jugoslovanska strokovna zveza je v njem našla idealnega strokovničarja.

Albin Gaser je bil zvest pristaš krščanskega delavskega gibanja in delavske strokovne organizacije, kateri je temelje postavil dr. Janez Evangelist Krek. Dobro je poznal Krekove sociološke spise, skrbno je preštudiral socialne okrožnice rimskih papežev in dosledno se je držal smernic, ki jih je v njih našel. Četudi mu marksistično socialistična literatura ni bila neznana in je s socialisti že zaradi poklicnih opravkov in skupnega nastopanja bil v tesnih in prijateljskih vezeh, je vendarle ostal dosleden in zvest pravemu katoliškemu socialnemu nauku in je odločno odklonil z marksizmom prepojeni krščanski socializem, v katerega je pred leti zašla Jugoslovanska strokovna zveza in se tako izneverila svojemu poslanstvu med katoliškim delavstvom. Težko je bilo Gaserju prelomiti z JSZ, s katero je bil že od svoje mladosti zraščan in na katero ga je vezalo ne samo toliko lepih

nika št. Janž-Krmelj, Franc Zupan v Litiji, Marija Rojc v Celju, Martin Lempl v Šaleku, Just Grilanc v Lj., Ivica Resman, roj. Černe v Radovljici, Josip Moljk, žel. uradnik v Lj., Marija Stuček, roj. Lužar v Trzinu, Andrej Hribernik v Prevaljah, Darinka Štrumbelj v Lj., Jurček Zahraštik v Radečah, Vladimir Premrou, Lj., Stanislava M. Babnik, prednica š. s. sester v Šmihelu, sedaj na Strugi pri Novem mestu, Andrej Žmave, ravnatelj vinarske in sadjarske šole v Mariboru, Andrejček Dular v Lj., Frančiška Perat, Dobropolje, Karol Hojker v Lj., Franja Vinčar, roj. Balanč v Lj., Milka Jurman, roj. Papež v Polju, Radivoj Pirc v Mariboru, Josip Windisch v Lj., Jože Cigale v Loki pri Zid. mostu, Marija Kunšič v Zgornjih Gorjah, Ivanka Ogrin na Vrhniki, Ivana Cirman, roj. Sojer v Lj., Angela Lončarjeva, žena dr. Dragotina Lončarja v Lj., dr. Miroslav Puher, Jernej Volkar v Lj., Pepca Zanoskar v Lj., Lojzka Hamersak, v Slov. Javorniku, Franc Polanc, v Lescah, Jože Gantar v Lj., Mara Lipovec v Lj., Leopold Slemič v Lj., Robert Dientl v Lj., Viljem Sušnik v Lj., Viktor Petrič v Lj., Marija Hariman, roj. Konstantin v Lj., Josipina Hvala, roj. Petelin v Celju, Jože Činžar, Lj., Šiška, Andrej Prešern v Lj., Neža Šenk, roj. Kopač na Viču, Josip Prosen v Lj.

spominov, temveč tudi mnogo dobrih prijateljev. Gaser je prelomil z vsem in prešel na stran Slovenske delavske zveze.

Gaser je bil borben, neodjenljiv v upravičenih zahtevah, vendar pa umirjen, do svojih tovarišev nepristranski in pravičen, četudi so zastopali drugačno mnenje kakor on, nikdar ni bil prepojen z duhom razrednega sovražstva do delodajalcev in do delavcev drugega svetovnega naziranja. Bil je med delavci spoštovan in priljubljen. Navzlic temu, da se je v delavskem gibanju visoko povzpел in je bil nekaj časa tudi kovinarski tajnik v Centralni delavski zbornici, je ostal vedno skromen delavec, pa tudi ubog.

Vojska mu je prinesla mnogo trpljenja in velikega ponižanja. Vse je mirno in vdano prenašal. Osvobodilna fronta ga ni niti za trenutek zmedla in jo je odklonil zato, ker je bila komunistična. To je upal tudi javno povedati, zato si je nakopal smrtno sovražstvo komunistov.

V majskih dneh 1945. leta se je pridružil slovenski begunski množici in pribežal v Avstrijo. Mnogo je trpel v begunstvu zadnja leta, ko se ga je lotila zahrbtna bolezen.

V Argentini se je bolezen — rak v grlu — naglo razvijala in po silnem trpljenju je 28. aprila v Cordobi umrl.

Sedaj v miru počiva ob vznožju Cordobskih gor in čaka dneva vstajenja. Bog, kateremu je zvesto služil in iz ljubezni do njega vdano prenašal silno trpljenje, je sedaj njegovo plačilo. Dobri Bog naj bo tudi tolažnik Gaserjevi družini, ki je svojega očeta zelo ljubila in spoštovala. Z njo sočustvuje vsa velika

STONE IN JAKA

"Nekateri ljudje so pa res čudni," se je jezil Tone. "Posodiš mu denar. vrne ga pa ne."

"Čemu pa posojaš," je pripomnil Jaka "Ali ne veš, kako smo včasih rekli; Ko prosiš zlata usta nosi — ko vrača hrbet obrača."

"Prav tako je," je prikimal Tone. "Kako je bil sladak, ko me je prosil naposodo. Vse lepe besede mi je rekel: kot fant, kadar se hoče posebno prikupiti svojemu dekletu. Tako sem mu posodil 1.000 pesov. Imel sem ga za poštenjaka, ker so vsi o njem to trdili."

"Posoditi denar komu, ki ga poznaš samo po tem, kar ti povedo drugi, je pa neumno," je povedal Jaka. "Seveda je neumno. Človek misli, da so še pošteni ljudje na svetu, katerim kaj velja možka beseda. Je dejal, da rabi denar za nakup orodja, da mi bo v mesecu dni vrnil; podpisal je menico in mi ponujal, da mi za mesec plača 100 pesov obresti. Dal sem mu denar. Potem je vsako nedeljo po maši prihitel k meni. Vselej mi je zagotavljal, da ob koncu meseca dobi 1.100 pesov. Ka pa je prišel mesec okrog, ga ni bilo več k slovenski maši. Stopil sem na njegov dom; ni ga bilo. Iskal sem ga po vseh slovenskih gostilnah, kjer je bil vsako nedeljo najbolj glasen gost. Zginil je kot kafa. Nikjer sledu za njim. Ta je pa lepa! Še ob tisočaka bom, me je skrbelo, pa sem kar nenadno trčil vanj na cesti. Tako se me je ustrašil, da me še spoznal ni. Zdaj Te pa imam, sem rekel in ga zgrabil za rokav, da mi ne uide. Kaj si že pozabil, da sva za tisočaka v zlahti!"

"Kako bom pozabil. Vse Ti bom dal kot sem rekel, samo počakaj. Bil sem bolan in mi je bolezen požrla tisočaka, ki sem imel prihranjenega zate. Ob koncu drugega meseca pa dobiš prav gotovo. 1.200 pesov Ti bom dal."

Spet je potekel mesec in mojega dolžnika je spet napadla zavrtna bolezen, da ga ni bilo na spregled. Kjer sem ga iskal, tam ga ni bilo. Znanci pa so mi povedali, da se je pokazal zdaj tu, zdaj tam in debelo zabavljaj čezme, da je grdo, ker brat bratu posoja na odušerke obresti, da zahtevam denar prej kot sva se domenila, da mi bo že vrnil, ka-

slovenska begunska družina v Argentini. Lik Albina Gaserja pa naj živi med nami v najlepšem spominu.

F. P.

OSEBNE NOVICE

Poročila se je v cerkvi sv. Roze Marija Berčič iz Šmartna pri Kranju z Aleksandrom Criscuori iz Italije. Čestitamo.

Promocija. Na teološki fakulteti v San Luisu sta promovirala za doktorja bogoslovja gg. Mirko Gogala in Milan Kopušar. Čestitamo!

Za hišnega duhovnika pri bratih Krščanske šole sv. Janeza de la Salle v Floridi je nastavljen g. Alojzij Košmerlj, župnik Sv. Petra v Ljubljani, dosedaj profesor slov. bogoslovja v San Luisu. Čestitamo!

dar bo hotel sam, naj mu kar zaplenim, če mu morem kaj, da me bo že poiskal in mi povedal.

"Pa go bom že našel tička," je udaril Tone ob mizo "boli človeka, ko hoče drugemu pomagati v stiski, potem pa zanjez tako hvalečnost. Slišal sem pregovor; če hočeš zgubiti prijatelja, posodi mu denar, pa boš ob denar in ob prijatelja. Sedaj vidim da je tako res. Kako sladek je, kadar denar prositi."

"Ej, mlad si še Tone" je podučeval Jaka posebno pa v tej deželi. Kakor je malo ljudi, ki so Bogu zvesti, jih je tudi malo, kateri ljudem drže dano besedo. Samo da pravemu v roke padeš, pa te bo ociganil. Pazi se in ne bodi lahkovoren. Če hočeš, ti povem eno neumno. Čeprav je ciganska in judovska obenem in še trapasta po vrhu, da je ne boš verjel, ti jo vseereno povem, da boš še bolj za gotovo vedel, kako se je treba paziti, da lahkomišljeno ne nasedeš.

Cigan je prosil Juda naj mu posodi žganjarski hotel. Za vse na svetu bi ga Jud ne posodil, posebno ne ciganu. Toda cigan je govoril, kot da bi na violino igral, in Jud se je omeščal, zadovoljen ob misli na dobro delo in še dobiček za nameček.

Čez teden dni je cigan pritekel in že od daleč kričal.

Vaš kotel je rodil, prav za res.

Kdaj je še imel kotel mlade? je neverno odgovarjal Jud.

Kako da ne, je trdil cigan. Dva mladica ima. Eden je rdeč, drugi pa rumen. Rumeneja sem prinesel vam, rdečega pa sem obdržal zase, da mi doraste, in ne bo treba več pri vas prositi zanj. Cigan je privlekel na dan kotliček. Majhen je, pa bo zrastle je menil.

Daj ga meni, je hlastnil Jud, pa še sdečega mi prinesi. Kotel je moj in tudi ves njegov zarod pripada meni.

Cigan mu je moral prinesiti še drugi kotliček.

Minilo je teden in dva dni. Že spet je bil cigan na vratih. Milo je stokal in tarna kot bi prepeval bugi—bugi.

Kaj se je zgodilo, da tako javkaš, je hotel vedeti Jud.

Tvoj kotel je umrl. je komaj izdaval cigan.

Umr. Kako more umreti kotel, če še živ ni.

Če je rodil, tudi umrje lahko, je rekel cigan in jo odkuril. Nikdar več ni videl Jud ne njega ne kotla."

"No ja, malo neumna je ta pravljica", je menil Tone; "res pa je vendarle, da človek včasih najbolj neumne bajke verjame, potem se pa za glavo grabi, da je kdaj kaj takega verjel. Me bodo že izučili!"

"To je že prav zate", je pristavil Jaka. "Nesreča pa je za poštene ljudi, ki so vredni pomoči, katero prosijo, a zaradi ničvrednežev ravno dobri trpijo škodo, ker uničijo nepridipravi zaupanje. Kar se pa tvojeja tisočaka tiče, kar nič ne skrbi, ker če imaš menico prav podpisano, boš tička že privil. Tukaj so in tem postave stroge in tudi dosti nagle."

HUGO WAST

IVANA TABOR

POSLOVENJENO S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM

Alkimisti so ji nekega dne dali prav, ko so odkrili, da že samo mrvica zlata, raztopljen v posebnih pečeh, more opraviti toliko dela, kakor tisoč ton dobrega premoga. Zategadelj je zlato dobilo tako neizmerno vrednost.

"Rada bi videla, kako se bo dal 'na hladno' ta ubogi poet Rocio Lopez v Palomarju!" je vzkliknila Rahab.

"Pojdimo tja!" je odgovorila Foto in pritisnila gumb, nakar je avionček kakor lastavičica začel plavati nanovo in v novo smer. Prispeli so prav v trenutku, ko si je nesrečni pesnik, ki bi hotel prespati šest petletij zaradi nesrečne ljubezni, nadeval na nogi obe električni kovinasti žici. Ker je bil bogat, je imel mnogo prijateljev in malo sorodnikov; ti so zdaj stali ob mizi iz alabastara, kjer so pripravljali vse za "gurdivaniziranje".

Rahab se je prerinila v prvo vrsto in on se je razveselil, da bo ta prelepa deklica zadnja stvar, ki jo bodo še videli njegove oči, preden se bodo zaprle; zato jo je pozdravil z žalostnim, a ljubečim nasmehom.

"Sladke sanje, prijatelj," ga je nagoovorila. "Potem mi boš povedal vse, kaj si sanjal."

"Zbudil se bom z istimi dvajsetimi leti, kakor jih imam zdaj; toda ti jih boš imela petdeset!"

"Kdo ve, Rocio, če se jaz v tvoji odsotnosti tudi ne odločim na isto pot?"

"Ah, kako sladko bi mi bilo, ko bi prišla spat na mojo stran!" je vzkliknil Rocio in se vlegel v kristalno krsto.

"Da, gotovo," je odgovorila Rahab. "Toda ti v svoji krsti, jaz v svoji."

Nesrečnež je izpil svojo zadnjo čašo šampanja in električni stroj je začel delovati, razširjajoč močen duh po ozon.

"Na svidenje, Rocio!" so vzklikali prijatelji ob pogledu na uspavanje pesniškega gizdalina.

On pa jim je odgovoril z glasom, ki se je vsak hip bolj in bolj oddaljeval, kakor da prihaja že iz večnega ledu:

"Na svidenje, Rahab!"

Šesto poglavje.

DVE ROZI IN EN KRIŽ

Pater Simon Somaripa, superior gregorjancev, verjetno zadnji predstojnik tega starodavnega reda, je stopil v svojo celico, ki je bila morda v najbolj

temnem kotu samostana, v senci vedno zelene trte.

Vrt očetov gregorjancev je bil neobdelan, toda zelo lep. Vse tod je rastlo po božji volji že trideset let.

Od starosti je na primer padlo deblo in nihče se ni pobrigal, da bi ga spravil s poti; pač pa je sto mladik iz njegovih in bližnjih korenin pokrilo pobožno trhle ostanke: spletle so zelenilo in mahovino, kjer so gnezдили ptiči in se kot metulji spreletavale enodnevnice in prozorne mušice.

Bolj kot vrt za sprehajanje, pa je bil zanemarjen zelenjavni vrt, ob zidu, preostrem z mahovjem, ob katerem so se nabrale kopice črepinj najrazličnejših steklenic, vrženih sem, da branijo vhod vsiljenjem.

Celica se je odpirala proti jugu in je imela okno proti notranjemu dvorišču, ki je bilo sicer mnogo manjše, toda prav tako zanemarjeno in temno.

Pater se je vsedel k mizici, poslikani na črno. Na njej je bil električni pisalni stroj in brevir.

Stroj je tiskal mikroskopične črke na izredno kratke pole iz bakelita, kar pa je bilo mogoče razbrati spet le s pomočjo drugega prevajalnega stroja.

Nesimpatični posel za pisatelja, katerega misli ne moreš doumeti, dokler se z materialnimi sredstvi ne vzpostavi razmerje med možgani in papirjem.

Zato je oče Simon več stvari rad napisal s peresom, kakor so delali

pisatelji pred stoletji. V takem primeru je z lepo pisavo zapisoval misli v zvezčič, ki mu je služil za dnevnik.

Zadržal se je nad stranjo, ki jo je napisal že pred nekaj meseci:

"Včeraj sem obiskal Ivano Tabor na njeni prelepi pristavi v Martinezu, ki je bila svoj čas last jezuitov do njihovega izгона iz dežele leta 1960. Ona je skušala ohraniti starodavni pečat drevoreda in tudi poslopj.

Zakaj sam bil žalosten sredi take lepote? Zakaj mi je prišel na misel stavek francoskega pisatelja Tonneleja: 'Ljubezen, ki prihaja po lepoti, je težka in globoka, ker je ljubezen, ki povzroča trpljenje.

Govoril sem z Ivano o njenih težavah, ki jih ji delajo katoliške dogme, da jih ne more sprejeti.

Ta ženska, tako skrivnostna in posvetna, je v svoji globini izrazito religiozna duša, kljub oblaku dvoma s katerim ji je odel misel in srce, kakor sklepam, protestantizem, vera njene mladosti."

Druga z roko napisana stran je govorila:

"Prišla je v govorilnico. Govorila sva dolgo. Upirala je vame svoj vzdolnjaški pogled in mi rekla:

"Zakaj ne obstaja posebna cerkev za tiste, ki dvomijo, ki so si cer pobožni, pa ne morejo dati po-

zitivne oblike svoji veri in svoje-mu bogoslužju?"

"In ker nisem v hipu dobil besede, s katero bi ji odgovoril, je po kratkem molku vstala in se — ne da bi mi dala roko, poslovrila z besedami:

"Če bom postala katoličanka, ne bom postala zaradi dokazov, temveč zaradi usmiljenja. Vi boste zame vrata v Cerkev."

"Ostal sem sam in občutil sem kot novo stvar to resnico, o kateri sem že mnogo premišljeval: če je sveto delo, spreobračati krivoverce in razkolnike, ali ni tudi delo Previdnosti. Bogovšečno in po njem blagoslovljeno ta usmiljenost, ki zbližuje še pred spreobrnitvijo katoličane in tiste, ki to niso?"

Oče Simon je opazil, da je bil besedo "usmiljenost" napisal čez drugo, ki se je tudi še mogla razbrati: "ljubezen".

Ti citati iz Somaripinega dnevnika še daleč niso naša izmišljotina. Vse te misli, kakor tudi mnogo njegovih besed, je z malimi spremembami vzetih iz dnevnika znamenitega odpadnika patra Jacinta Loysona, ex-redovnika bosonogih karmeličanov, iz dokumenta, ki je izredno redek in važen za psihologijo odpadništva, pa tudi za apologetiko sploh. (Opomba pisatelja).

SLOVENCİ PO SVETU

KANADA

Vse naročnike Svobodne Slovenije v Kanadi prav lepo prosimo, da poravnajo naročnino za naš list, ki stane za celo leto 1950. s pošiljanjem z avionsko pošto 9 kanadskih dolarjev, S pošiljanjem z navadno pošto pa 7 kanadskih dolarjev.

Kdor prejema list priporočeno, naj doplača še 1 dolar za vse leto.

Naročnino nakažite na naslov: Mrs. Anica Dolenc, Ontario Hospital 1007 Lakeshore Rd. NEW TORONTO, Ont. Canada.

PODGANA

"Če bi pa kdo, gospod urednik, ki trdi, da je Slovenec, revijo vrnil, potem ni več Slovenec, ampak podgana..." "Slovenska beseda", — kulturna revija, št. 2., stran 23.

Franc Erjavec, klasični slovenski naravoslovec in pripovednik je napisal znamenito knjigo "Domače in tuje živali v podobah", katere drugi natis je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu leta 1888. V njem je klasično popisal tudi podgane, med katere zgoraj omenjena "kulturna revija" prišteva tudi vse tiste Slovence, kateri bi vrnilo to revijo. Da se bodo tozadevni pojmi vestransko pojasnili, objavljamo opis podgane tako, kakor ga je pripravil Franc Erjavec.

Podgana je prav za prav velika, grda in gnusna miš, ki ima na sebi vse slabe mišje lastnosti, zraven pa še svojih poln koš. Nadležna in poškodna je kakor miš, vrhu tega pa še neznano požarena, nesramna, togotna, svadljiva in zagrizna. Trebušno truplo na nizkih nogah se skoro tal dotikuje, in za njim se še vleče dolg luskav rep. Ako zraven tudi pomislimo na zamazane in smradne kraje, po katerih se potikuje, bode nam jasno, zakaj je podgana vsacemu človeku nagusna žival.

Pri nas živite dve podgani, namreč črna in siva. Črna podgana ima nekoliko daljši rep nego truplo ter je črnokaste dlake; siva je sploh večja, ali ima krajši rep nego truplo in je rujavkastosive dlake. Od nje se sem ter tam tudi nahajajo belke, ki so popolnoma bele ter imajo rudeče oči.

Obe podgani sta se priklatlili k nam od neke iz Azije, toda črna mnogo prej nego siva. Prva je gotovo že kakih 600 let pri nas in je šla še dalje proti zapadu, razprostranila se je po vsej Evropi in Afriki, in ladje so jo zanesle tudi v Ameriko, in gotovo ga ni tako majhnega in pustega otoka v morji, da ne bi bilo podgan na njem. Pred kakimi 100 leti je prišla za njo siva podgana, in koj se je med njima vnelo veliko sovraštvo in krvav boj. Močnejša, divjija in srčnejša siva je preobladala črnico. Kjer koli so se pokazale sivke, poklale in po-

žrle so slabše črnicke; kar jih je ostalo, pobegnile so v samotnejše kraje, potaknile so se po odročnih kmetijskih in gozdnih selih. Če tudi se črnicke še sedaj najdejo po vseh deželah, vendar so le posamezne, nikjer se ne pokažejo v takej množini, da bi znatno škodo delale. Toliko huje in silnejše pa zato gospodari sedaj sivka pri nas.

V svojih navadah in razvadah, lastnostih in napakah ste si obedve podgani jako podobni in zato mi ne bode treba vsake posebej opisovati. Toliko je vendar razločka med njima, da črna živi rajše na suhem, posebno pod strehami, po hlevih, vislih in hramih, sivki pa bolj ugaajo mokrotni in zamazani kraji, kakor so na primer: kleti, zahodi, jarki, mesnice, bregovi smradnih potokov, zlasti tam, kjer so jarki iz hiš v vodo speljani.

Velikanski mesti London in Pariz sta na glasu zastran brezštevne množave teh dolgorepih grdob. Pariz si veliko prizadeva, da bi je uganobil. Zadnjih 70 let je mesto potrošilo čez 100 milijonov goldinarjev na podgane, pa vse zastonj. Love jih pa tako: Pod zemljo so sem ter tam visoko obzidane jame, v katere so iz mestnih jarkov nalašč napeljana pota za podgane. V te jame namečejo vsa-keršne mrhovine — najrajše crkne konje in potem odpro vse luknje. Podgane se začno zbirati okoli mrhe, zmirrom več in več jih prihaja. V jami je živo gibanje in cmokanje. Zda se na mah zapro vsa vratca — in podgane so vse ujete. Može, ki so nalašč za to na-jeti, poskačejo s psi med podgane. Može imajo trdne skorje in usnjate hlače, v jednj roki bakljo, v drugi pa kol. Začne se gnusno klanje in pobijanje. Časih v jednj noči pobijejo 50.000 podgan.

Ako je pa podgana že po svojej vnaneji podobi zoperna človeku, pristudila mu se je največ zaradi strašanske požrešnosti. Podgana je vse, kar se sploh jesti more. Hlastno prebrba najsmradnejše odpadke, najgnusnejše blato prežveka z največjo slastjo. Kadar ne more do kake tekoče stvari z glavo, vtakne vanjo rep in ga potem obliže. Te požrešnice se ni moči ubraniti. Ako ovoha kje kako slaščico, ne neha, predno ne pride do nje. Pregloda debele deske in trame, spleza na drevo, spodkoplje zid in še celo skoz zid si naredi luknjo. Tudi voda je ne uzdrži, še celo rada gre vanjo, ker zna dobro plavati in potaplja ti se.

Podgana je tako predrzna, da se loti tudi živali, ki je večja od nje. Znano je, da po kurnikih kolje perutnino, kakor pravi dihur; neskrbno račico, ki veselo plava po vodi, potegne za noge pod vodo in ko se je zadušila, gre z njo na kopno in jo požre. Spitano svinjo, ki se zastran debelosti ne more geniti, načne in naredi veliko luknjo v špehu, in dovolj žalostnih dogodkov spričuje, da so se podgane lotile otroka v zibki.

Neapoljski kralj je na otoku Proceda redil mnogo fazanov in jerebic, in zato je zapovedal, da se morajo odpraviti vse

mačke, češ, da bodo njegove ptice varne pred njimi. Ali v kratkem času so se podgane tako razmnožile, da je rodovitnemu otoku žugala strašna lakota. Pred temi požrešnicami ni bilo nič varno, napadale so otroke v zibelih, mrlične na odrh, žrle so žito po žitnicah in jedi ljudem izpred oči. Ni bilo drugače, kralj je moral zopet dati stare pravice mačkam, ki so kmalu ugnale samosredno nesnago.

Tudi nekdaj mogočnemu cesarju Napoleonu, ki je po nesrečnih zgodah bil naposled prognan na otok svete Helene, bile so ondudaj podgane velika preglavica. Med obedom so prišle v izbo in njegovi služabniki in prijatelji so imeli dosti opraviti, da so jih odganjali od skled, jedenkrat celo niso imeli nič jesti, ker so bile podgane v hramu vse požrle. Ko je cesar jedenkrat hotel si pokriti glavo, skočila je velika podgana iz klo-buka.

Podgane se plode tako hitro, kakor druge miši, in bilo bi jih še več, ko se ne bi tudi med seboj klale in žrle.

Mladim podganam, dokler so še vse skupaj v gnezdu, se časih mastni repi med seboj tako prepleto in sprimejo, da se naposled ne dajo več razvozlati. Take podgane morajo vedno skupaj ostati, niti ne morejo iti z mesta, niti si ne morejo same živčati iskati. Druge podgane so tako usmiljene in je pitajo. Jedenkrat so našli na Nemškem celo 28 z repi zrašenih podgan. Nemci jim pravijo "podganski kralj", ker so nekdaj mislili, da ima na tacih podganah svoj sedež podganski kralj z zlato kronico na glavi.

Kanje, sove, podlasice, mačke in nekateri psi so njeni največji sovražniki. Mačka navadno podgan ne je, nekatera se celo ne upa jih loviti. Tudi človek jim je napovedal vojsko in proganja je, kakor le ve in zna. Nastavlja jim vsakovrstne pasti in progle, lovi je v globoke posode z gladkimi stenami, naposled jim potresa otrovanega živeza. Zanjega pomočka ne bi priporočali, ker vemo, da otrovane podgane strup rad izbljujejo in tako lahko otrujejo ljudski ali živinski živež. Najbolje storiš, ako ječmenovemu sadu, iz katerega se kuha pivo ali ol, primešaš živega apna in to zmes postaviš pred podgane. Ko se bodo nažrle, jih bode žejalo, napile se bodo vode in ugašeno apno jih bode pokončalo.

Kakor nam je podgana nevšečna in zoperna, moramo vendar pritrditi, da ni brez umnih zmožnosti. Privadi se človeku, pride pred-nj, ako jo z imenom pokliče, navadi se plesati in po vrvi hoditi. — V Starem gradu na Nemškem je bil poštar, ki je vsak dan po kosilu poklical svoje živali k polnej skledi, ki jo jim je postavil na tla. Ko je zažvižgal, pristopili so k skledi: mesarski pes, lepa mačka, star krokar in velika podgana s kragulcem na vratu. Vsi štirje so mirno jedli iz iste skledje in potem so se vlegli skupaj k peči. V tej hiši ni bilo niti miši niti podgan, ker je kraguljec vse prepodil.

Podgana pa ni vsem ljudem tako ostudna, kakor nam. To je videti iz tega, da jo v nekaterih krajih ljudje jedo. Kinez si vse prste obliže, ko je pečeno podgano pojedel."

ZAGREBSKI KROJAŠKI SALON
za dame in gospode
IVAN MORIĆ

Velika izbira vseh vrst blaga. Garantirana prvorazredna izdelava. — Obšite me in se prepričajte!
IVAN MORIĆ
San José 1121 - Piso 1 - Dpto. A

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Bs. As.

SLOVENCİ, POZOR!

SUDAMERICAN BUSINESS OFFICE

LAVALLE 361, visoko pritličje — Tel. 32-4597 — BUENOS AIRES
Uradne ure od 9. — 12. ure dopoldne in od 15. — 19. ure popoldne.

Ob sobotah od 9. — 12. ure dopoldne.

Nr. 03 4.500 gr. riža
2.500 gr. surove kave
2.000 gr. mila za pranje m\$N. 160.—
Nr. 04 9.000 gr. sladkorja m\$N. 80.—

45 KG. BELE MOKE: m\$N. 147.00 — PRIDE V ENEM MESECU

Razen zgoraj navedenih paketov imamo na izbero naše stalne pakete, ki prihajajo v Jugoslavijo v času od 2—2 in pol meseca

U—6 1.000 gr. surove kave
1.500 gr. sladkorja
1.000 gr. riža
0.225 gr. čaja
0.500 gr. kakao-a
0.200 gr. čokolade \$ 58.—
U—7 2.250 gr. riža
2.250 gr. sladkorja „ 30.—
U—8 4.500 gr. riža „ 25.—
U—13 1.000 gr. čokolade
1.000 gr. sladkorja
1.000 gr. kakao-a
1.000 gr. surove kave
0.227 gr. Ceylon čaja „ 78.—
U—16 4.000 gr. pralnega mila
500 gr. toaletnega mila „ 38.—
U—19 4.000 gr. čistega medu „ 29.—
U—21 2.000 gr. surove kave
2.500 gr. sladkorja „ 44.—

SLOVENCİ V ROSARIO: Zglasite se naravnost v naši podružnici v ulici Laprida 956 — T. E. 22-885 (pritličje — desno).

COMODORO RIVADAVIA: Obiščite našega zastopnika vsak dan od 6.30 — 7.30, ob sobotah po od 4.30 — 7 ure v restavraciji "ALHAMBRA", ulica San Martín 501.

POZOR! POZOR! V JUGOSLAVIJO POŠILJAMO DINARJE!
V centrali, kakor tudi v naših podružnicah govorimo slovenski.
POŠILJAMO TUDI ZDRAVILA TER STARO IN NOVO BLAGO.

CERKVENI OGLASNIK

Spored romanja v Luján 14. maja:

Ob 7.15 odhod skupnega vlaka iz Plaza Miserere (Once);

Ob 7.42 odhod vlaka iz postaje Ramos Mejía;

Ob 9.05 prihod v Luján na končno postajo: Basilica;

Ob 10. sv. maša s pridigo in skupnim sv. obhajilom;

Spoved po možnosti opravite že doma, nekaj spovednikov bo na razpolago tudi v Lujanu;

Ob 11.15 Stanovski shodi za starše, dekleta in fante posebej;

Ob 4. govor, procesija in pete litanije, zaključek;

Ob 6.35 odhod z romarskim vlakom;

Ob 8.10 prihod v Ramos Mejía;

Ob 8.35 prihod na Plaza Miserere (Once).

Vozne listke za vlak si nabavite čimprej. Dobiti jih morete pri poverjenikih "Oznila", pri osebah, ki so bile objavljene v zadnji številki in v Dušnopastirski pisarni. Vse, ki imajo v prodaji vozne listke, prosimo, da vrnejo neprodane listke do ponedeljka 8. maja zvečer v Dušnopastirski pisarni. Od tega dne morete vozne listke dobiti samo v tej pisarni.

Vlak odhaja iz Plaza Miserere (Once) iz zgornje postaje.

Starši, ki imate otroke stare pod 5 let vzemite s seboj dokumente, da boste mogli dokazati, da niso več stari, ker le taki imajo prsto vožnjo.

Po končani maši odidite takoj na prostore, kjer bodo stanovski shodi, da se bodo lahko hitro začeli. Hrano vzemite s seboj!

DOBER TEK

NEDELJA: Kosilo: Čista juha z jajcem, ruska solata, svinjska pečenka v mrežici, krompirjev pire, zelena solata, čokoladna torta, sadje, črna kava; večerja: mrzla pečenka, solata, čaj torta.

PONEDELJEK: Kosilo: Vampi s krompirjem, žganci; večerja: naravni zrezki, dušen riž, solata, vinski čaj.

TOREK: Kosilo: Goveja juha, rezanci, govedina, špinata, krompir v kosih, biskvitni zvitek; večerja: polpeti, polnjene bučke, kuhana solata.

SREDA: Kosilo: možganska juha, koštrun v obari, žličniki, kompot; večerja: ocvrta jetra, dušeno zelje, sir, sadje.

ČETRTEK: Kosilo: ječmenškova juha, večerja: mrzla rebra, fižolova solata.

PETEK: Kosilo: zelenjavna juha, karfižola z maslom in drobtinami, ocvrti krompirjevi hlebčki, zelena solata, sadje; večerja: mlečni riž s čokolado, čaj s pecivom.

SOBOTA: Kosilo: goveja juha, dušena govedina, ohrotova prikuha, krompir, pečena jabolka; večerja: telečja obara, kruhovi cmoki.

DARILA

Živila, tekstilno blago in zdravila pošiljamo v vse države.

Iz Buenos Airesa pošiljamo zavitke do 5 kg kakor doslej še nadalje v vse države in sicer z rabljeno obleko, z novo obleko in živili.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810

Igralska družina Narte Velikonja

začenja svoje gledališko leto z uprizoritvijo tragedije v 5. dejanjih

Friedrich Hebbel

"GENOVEFA"

V NEDELJO 7. MAJA ob petih popoldne
v veliki dvorani kolegija SAN JOSE, AZCUENAGA 154

Vstopnice v predprodaji na Víctor Martínez 50

Poslovenil: Dr. Tine Debeljak

Režija: Marjan Willemart

Nekaj strani pozneje je dnevnik hranil naslednje pripombe:

"Danes nisem bral svete maše. Legel sem v posteljo precej utrujen in sem spal čez polnoč. Shljal sem v polsnu zvonec, toda nisem imel moči, da bi vstal. Brat Placid me je prišel klicat na vrata, pa sem mu odgovoril, naj mi tokrat oprosti, ker sem bolan.

Že nekaj dni nimam časa brati brevir. Moral bom prositi dovoljenje za olajšanje ali oprostitev, kljub temu, da neprestano ponavlja moj stari brat oče Placid, da sta brevir in pokorščina do papeža dve temeljni opravili vsakterega duhovnika. Jaz ne verjamem: čutim, da sem rojen za duhovnika in to do zadnjega vlakenca, tako, da moj poklic ne bi prav nič trpel, tudi če se v nekaterih malenkostih odpovem kakšnim cerkvenim formalnostim. Sem duhovnik po zgledu Melkizadekovem, ki si je postavil svoj oltar na polju in ki se je lahko bahal s svojo trojno krono, krono duhovnika, soproga in očeta."

Predstojnik gregorjanskega reda je za trenutek zaprl dnevnik in začel premišljevati te opazke, ki jih je napravil že pred več tedni.

ODPRL SEM

ČEVLJARSKO DELAVNICO
Ivršujem nova dela in vsa čevljarstva popravila.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM

Henrik Stanič

čevljarški mojster
GUAMENI — entre 3127 y 3147
Mataderos, Capital

Dohod: Kolektiv 44 s Primera Junta, 55 z Belgrano, 10 s Tablada, 220 z Liniersa.

Iščem družabnika-mojstra za mizarstvo delavnico v Río Ceballos, Córdoba. Kapital ni potreben.
Informirati se: Junta 3275 od 17. do 19. ure.

Vse vrste

P O H I S T V A

po tovarniških cenah dobite samo v slovenski izdelovalnici
Muebleria
"CARPINTEROS UNIDOS"
Ayacucho 369
SAN ANDRES, F.C.N.G.B.M.

Slovenski Izseljenski Oder

Velika dvorana SAN JOSE, AZCUENAGA 154
NEDELJA, 21. MAJA ob petih popoldne

Pri belem konjičku

Režija: J. Špeh

Dirigent: B. Pavšer

Scena: V. Petkovšek

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od ogla Cabildo 2300) Tel. 76 - 9160

Pravkar smo prejeli moderne švicarske ure znamke RECORD-WATCH, Genève, ki so avtomatične in antimagnetične. Dalje imamo v zalogi ure OMEGA, ELECTION, MOVADO, UNVER; priporočamo, da se oskrbite z budilkami znamke JAZ in SUIZA, dokler traja zaloga.

Trgovina je ob delavnikih odprta vsak dan do 20. ure, ob sobotah popoldne pa se lahko naše stranke zgledajo v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5.

EUROPLATA

Od 23. marca dalje smo znatno znižali ceno našim priznanim paketom

Razen tega pošiljamo nove vrste paketov z najprimernejšim blagom iz Evrope in naše Europlata pakete naravnost iz Argentine po ceni od \$ 42.— do \$ 59.—

Pozos 129 - I. nadstropje - Buenos Aires